

A Fővárosi Törvényszék a Havas-Sághy Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. H.-S. G. ügyvéd által képviselt **TAXI PLUS Szolgáltató Kft. „f.a.”** (Budapest) felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd és dr. H. Á. bírósági képviseleti irodavezető által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (Budapest) alperes ellen versenyügyben hozott Vj/109-106/2010. számú közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - további 100.000 (azaz egyszázezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt nap alatt van helye fellebbezésnek, amelyet a Fővárosi Ítélőtáblához címzetten, a jelen bíróságnál kell írásban, három példányban előterjeszteni.

I n d o k o l á s

A felperesi társaság 2009. június 9-én alakult, fő tevékenysége a taxis személyszállítás és fuvarszervezés.

A felperes 2009. november 1-je és 2010. december 31-e között - ezen belül eltérő időszakokban - az alperesi határozat 12. és 13. pontjában írt szövegekkel rádióreklámokban, a 14. pontjában foglalt szlogennel saját honlapján, a 15-17. pontjában meghatározott szöveggel Google hirdetésekben, a 18-19. pontjai szerinti tartalommal pedig egy internetes társkereső oldalon alkalmazott kommunikációs eszközeiben - teljes körű összehasonlító adatok hiányában - olyan kereskedelmi kommunikációt tett közzé, amely a társaság 150 forint/km-es viteldíja révén a legolcsóbb tarifát ígérte Budapesten, telefonos rendelés esetére. Eközben a Voláncom 2010. augusztus 15-e és december 15-e között a telefonos rendelésekre 139 forint/km-es viteldíjat alkalmazott a fővárosban.

A felperes által alkalmazott tarifák 2011. január 14-étől megváltoztak, ezt követően a 150

forint/km-es viteldíj csak törzsutas kártyával rendelkezőknek volt elérhető, a telefonos tarifa ekkor 165 forint/km volt. A felperes 2011. február 3-a és március 25-e között - ezen belül eltérő időszakokban - az alperesi határozat 21. pontjában szereplő I. számú táblázat 8-10. pontjaiban írt szöveggel, a 23. és 26. pontjai szerint rádióreklámokban, illetőleg a 27. pontjában szereplő II. számú táblázat 4-5. pontjai szerinti szövegekkel honlapokon további, telefonos rendelés esetére „akár már” 150 forint/km-es viteldíjat ígérő kereskedelmi kommunikációkat tett közzé.

Ezen kívül 2009. június 9-e és 2011. március 21-e között az alperesi határozat 28-29. pontjai szerinti módon gépjárműre ragasztható fényvisszaverő matricákon népszerűsítette a 150 forint/km-es viteldíját, annak feltételeit a tarifa megjelöléséhez képest kisebb betűmérettel feltüntetve.

Az alperes a 2010. november 10-én indított, később kiterjesztett versenyfelügyeleti eljárásának eredményeként 2011. szeptember 27-én meghozott Vj/109-106/2010. számú határozatával megállapította, hogy a felperes a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor

- a 2009. november 1-je és 2010. december 31-e között alkalmazott kereskedelmi kommunikációiban taxiszolgáltatását a 150 forint/km-es tarifája révén Budapest legolcsóbb telefonos díjszabású szolgáltatásaként hirdette (a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény [a továbbiakban: Fttv.] 3. § (3) bekezdés, 6. § (1) bekezdés c) pont, 3. § (1) bekezdés),
- a 2011. február 3-a és március 25-e között alkalmazott kereskedelmi kommunikációiban a 150 forint/km-es kedvezményes viteldíj alkalmazási feltételei vonatkozásában valótlan üzenetet közvetített (Fttv. 3. § (3) bekezdés, 6. § (1) bekezdés c) pont, 3. § (1) bekezdés), illetve
- 2009. június 9-e és 2011. március 25-e között a gépjárműre ragasztható fényvisszaverő matricáin elrejtette a népszerűsített 150 forint/km-es viteldíj alkalmazásának feltételeit (Fttv. 3. § (3) bekezdés, 7. § (1) bekezdés, 3. § (1) bekezdés).

Megtiltotta a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását. Kötelezte a felperest 2.000.000 forint bírság megfizetésére.

Indokolásában a határozat 12-19. pontjaiban ismertetett kereskedelmi kommunikációkkal kapcsolatban rögzítette, miszerint azok kifejezetten kiemelték, hogy a 150 forint/km-es ár a legolcsóbb, illetve a legkedvezőbb árú tarifa Budapesten. Hangsúlyozta, hogy piacelsőségi állítás csak minden versenyző termékkel végzett összehasonlítás alapján tehető. Ennek megfelelően az Fttv. 14. §-ában meghatározott követelményekre figyelemmel a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a vizsgált kitételek az érintett időszakban valamennyi Budapesten elérhető taxitársaság telefonos tarifájával összehasonlítva a legolcsóbb díjszabásúnak minősültek. Álláspontja szerint a felperes nem tudta hitelt érdemlően bizonyítani, hogy piacelsőségi állítása a reklámokkal érintett időszakban helytálló volt. A határozat 33. pontjában szereplő VI. számú táblázatra hivatkozással kifejtette, hogy az általa a versenyfelügyeleti eljárásban beszerzett adatok szerint a kérdéses időszakban legalább két olyan taxitársaság volt, amely a felperes által kínált tarifánál alacsonyabb áron hirdette szolgáltatását (Normál Taxi, Voláncom). A Normál Taxi vonatkozásában a felperes igazolta, hogy a 135 forint/km-es tarifa valójában nem nyert alkalmazást, ugyanakkor a Voláncom

vonatkozásában hasonló bizonyítékot nem nyújtott be. Azt pedig nem látta igazoltnak, hogy a piacelsőségi állítás igazolása érdekében a felperes által végzett, a határozat 32. pontjában ismertetett V. számú táblázat szerinti összehasonlítás valamennyi szóba jöhető taxitársaságot figyelembe venné, különös tekintettel arra, hogy abban több, a VI. számú táblázatban szereplő, illetve a VI. számú táblázatban sem szereplő, de ismert taxitársaságot nem említett meg.

A további, 150 forint/km-es viteldíjat kiemelő kereskedelmi kommunikációkkal összefüggésben rámutatott, hogy a 2011. január 14-e után közzétett reklámok továbbra is a telefonos rendelés lehetőségét emelték ki, emellett pedig az „akár már 150 forint/km” kitételt is tartalmazták. A reklámok fő üzenetévé az vált, hogy a szolgáltatást telefonon megrendelők „akár” 150 forint/km-es tarifával is utazhatnak. Kifejtette, hogy az „akár” szó nem ad egyfajta általános mentességet, különösen akkor nem, ha az ígéret csak a fogyasztók szűk körében, kivételesen érvényesül. Emiatt a reklámállítás valóságának igazolása is ki kell terjedjen arra, hogy az akár szóval relativizált állítás a fogyasztók szélesebb körét érinti (Fttv. 14. §). Megállapította, hogy a felperes nem tudta hitelt érdemlően igazolni, hogy a törzsutas kártya nem csak a fogyasztók szűk körének volt elérhető. A kinyomtatott kártyák számát illető nyilatkozatai ellentmondóak voltak, azok között nagyságrendi eltérés volt, azokat alátámasztó bizonyítékot nem csatolt, és egyébként sem volt egyértelmű, hogy az általa hivatkozott adat és a kedvezményes tarifa elérhetőségének kiterjedtsége között közvetlen kapcsolat állt volna fenn.

A gépjárműre ragasztható fényvisszaverő matricákon közzétett tájékoztatásnak a fogyasztók által érzékelhető üzenete szerint a viteldíj 150 forint/km volt. Ugyanakkor a kedvezményes mértékű viteldíj a telefonon történő rendeléshez, illetve törzsutas kártya birtoklásához, mint alkalmazási feltételhez volt kötve (2011. január 14-e előtt mind a telefonos rendelés, mind a törzsutas kártya esetén, míg 2011. január 14-től kezdődően csak a törzsutas kártya esetén alkalmazták a kedvezményes viteldíjat). Ez a fő üzenetet korrigáló lényeges információ - annak a fő üzenettől jelentősen eltérő kialakítása (betűméret, illetve a matrica észlelésének jellemző körülményei) miatt - nem vált a fogyasztók által ténylegesen észlelt reklámüzenet részévé. Kiemelte, hogy az adott esetben a fogyasztók nem érzékelhették a matricán feltüntetett apróbetűs üzenetet, miszerint a 150 forint/km-es tarifa 2011. január 14-e előtt telefonos rendelések esetén volt elérhető, míg 2011. január 14-ét követően csak törzsutas kártyával rendelkezők számára volt biztosított.

A bírságkiszabás körében utalt a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú közleményére, és kiemelte, hogy a bírságkiszabás során a felperes marketing kommunikációs megállapodásainak értékéből indult ki, de figyelemmel volt a 2010. évi nettó árbevételének értékére, valamint arra a tényre is, hogy a vállalkozás egy nagyobb vállalkozáscsoport része. Enyhítő körülményként vette figyelembe, miszerint a Budapest legolcsóbb telefonos díjszabású szolgáltatásaként hirdető reklámok feltehetően csekély fogyasztói érdeksérelemmel jártak, hiszen a piacelsőségi állítás - bár teljes körű bizonyítást nem nyert -, a kínálatot leginkább meghatározó taxitársaságok vonatkozásában igazoltnak tekinthető. Súlyosító körülményként értékelte, hogy a jogsértő kereskedelmi kommunikáció közzététele időben elhúzódott, több hónapra át zajlott, valamint azt is, hogy intenzív kereskedelmi kommunikációs gyakorlata révén a felperes a fogyasztók széles körét

érte el.

A felperes keresetében - és képviselője a tárgyaláson - az alperesi határozat megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy magatartása nem vagy nem a határozatban megállapítottak szerint volt jogsértő, kérte továbbá a bírság mérséklését is.

Álláspontja szerint azon állítása, miszerint a legolcsóbb a piacon, a teljes vizsgált időszak alatt megvalósult. Az alperes ténylegesen nem működő, a piaci viszonyokat nem tükröző tarifákat fogadott el valósnak, a tarifák tényleges alkalmazását nem is vizsgálta. Állította, hogy az olcsóbban dolgozó társaságok szolgáltatása az övével nem összehasonlítható. Figyelemmel továbbá arra, hogy az olcsóság nemcsak fuvaronként, hanem egy társaság fogyasztók számára nyújtott szolgáltatásainak átlagos ár-érték arányára is vonatkozik, meglátása szerint az állításai megfeleltek a valóságnak, hiszen összességében a legolcsóbb forint/km díjjal szállította az utasait. Hangoztatta, hogy a Ket. 5. § (1) bekezdése szerint az alperes kötelessége lett volna tájékoztatni őt a bizonyítási kötelezettségéről, aminek hiányában nem felróható számára, hogy csak a legjellemzőbb társaságok tekintetében élt bizonyítással. A Ket. 3. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkozással ugyanakkor sérelmezte, hogy az alperes a bizonyítottság hiányára hivatkozva úgy állapította meg kereskedelmi állításainak megtévesztő voltát, hogy a terhére róttá azon adatok hiányát, amely adatokhoz hozzáférése nincs és nem is lehet.

Kifejtette, hogy az „akár” szó használata igen elterjedt, az átlagos fogyasztó számára is egyértelmű jelentéssel bír: a fogyasztó számára legkedvezőbb díj elérése lehetséges, de csak bizonyos feltételekkel. Kiemelte, hogy az alperes a Vj/099-026/2010. számú határozatában kifejtettekhez képest a felperesi kereskedelmi tevékenységet súlyosabban értékelte, ami ellentétes a Ket. 2. § (1) bekezdésében foglaltakkal. A hivatkozott eljárásban az alperes az „akár” szót azért találta félrevezetőnek, mert egy marginális értékhez kapcsolódott. A jelen ügyben azonban az eltérés csupán 10% volt a legtipikusabb, 165 forintos díjszabást lehetővé tevő telefonos rendeléshez képest. Nem vette figyelembe továbbá az alperes, hogy a 150 forint/km felhívás már csak azért is a felperes reklámarculatának részét képezte, mert a VIP és az extra kedvezményt igénybe venni jogosult, jelentős számú céges-szerződéses ügyfél számára elérhető volt 140 forintos, illetve 120 forintos kilométerenkénti tarifa is. Erre, valamint a kiosztott és ebből ténylegesen használt törzsutas kártyák nagy számára tekintettel meglátása szerint a 150 forintos, vagy annál kedvezőbb tarifa a fogyasztók igen jelentős hányada számára elérhető volt.

A fényvisszaverő matricákon szereplő szöveg álláspontja szerint jól olvasható volt, és megfelelt a magyarországi általános gyakorlatnak. Ezt a megoldást alkalmazta versenytársainak zöme, és más hasonló szolgáltatást nyújtó társaságok jelentős hányada is. Ez a jogszerű eljárás feltételezését megerősítette, mint ahogy az is, hogy erre vonatkozó konkrét előírás nincs. Utalt arra, hogy a fogyasztók ismeretei kiterjednek arra, hogy a személyszállítás során eltérések vannak a tarifák között. Így a figyelemfelkeltő jellegű matricán kisebb mérettel elhelyezett pontosító szöveg tartalma nem szokatlan. Hivatkozott arra, hogy minden fogyasztó abban a pillanatban szembesül a precíz díjszabással, amikor beül a gépkocsiba, a jól látható helyen elhelyezett tarifatablázatból. Hangoztatta, hogy miután az információ csupán figyelemfelkeltő hatást kívánt elérni, az észlelést tájékozódás, majd a tájékozódást döntés követte, vagyis a döntés több szakaszból állt, ezért az általa alkalmazott betűméret

elfogadható.

Az Fttv. 7. § (1) bekezdésére utalással hangsúlyozta, hogy az alkalmazott kommunikációs eszközök korlátaira figyelemmel korlátozott idő állt rendelkezésre a reklámok fogyasztók általi befogadására, így teljes információközlésre nem is kerülhetett sor.

Az éves árbevétel 2,5%-a szerinti mértékben megállapított bírság összegét eltúlzottnak tartotta. Utalt a Vj/121-022/2010., illetőleg a Vj-43/2007. számon meghozott alperesi határozatokra. Álláspontja szerint az a bírság preventív célját sem szolgálja. Kifejtette, hogy a bírságalként használt árbevételi adatok mértékéből nem következik a bírság mértéke. Mint feltörekvő társaság jelentős bevételi hányadát visszaforgatja a piaci megjelenésre, és egyébként alacsony tagdíjszabása csekélyebb mértékű bevételt tesz számára lehetővé, mint hasonló méretű versenytársai számára. Hangsúlyozta, hogy a reklámköltségei jó része nem a jogellenesnek ítélt reklámozáshoz kapcsolódott. Nem vette továbbá figyelembe az alperes, hogy a kiterjedt reklámtevékenység jelentős költségteherrel is járt, amely a bevételeit nagymértékben csökkentette. Kifogásolta, hogy a bírság meghatározása során a jogsérelem súlyára is tekintettel kell lenni, különösen a fogyasztói érdekek sérelmének körét, kiterjedtségét vizsgálva. Azt pedig maga az alperes állapította meg a határozata 78. pontjában, hogy a legolcsóbbként hirdetett tevékenység kevés fogyasztói érdeksérelemmel járt. Előadta, hogy magatartása nem volt felróható. Utalt továbbá arra, hogy az eljárás során az alperessel együttműködött, valamint arra is, hogy kifogásolt reklámozási technikáit a lehető leggyorsabban megszüntette.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta a határozatában foglaltakat, mert az álláspontja szerint minden tekintetben jogszerű.

A kereset - az alábbiak szerint - nem alapos.

A bíróság az alperesi közigazgatási határozatot az Fttv. 19. § c) pontja folytán alkalmazandó, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 83. § (1) bekezdése, valamint a Tpv. 84. §-a folytán irányadó Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 324. § (2) bekezdésének a) pontja alapján, a Pp. XX. fejezete szerinti eljárásban, a Pp. 339/A. §-a értelmében a meghozatalakor fennálló tények és alkalmazandó jogszabályok figyelembevételével, a Pp. 213. § (1) bekezdése és 215. §-a szerint a kereset és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

Megállapította, hogy az alperes a jogszerűen lefolytatott vizsgálat során az eljárás alapjául szolgáló felperesi magatartásra vonatkozó történeti tényállást felderítette, tisztázta, azt a beszerzett bizonyítékok okszerű, az ésszerűség és a logika követelményeinek megfelelő, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 2. § (3) és 50. § (6) bekezdése szerint egyenként és összességükben, súlyuknak megfelelő értékelésével az érintett ügyre vonatkozóan teljes körűen, valóságghűen állapította meg, indokolási kötelezettségének a szükséges körben eleget tett.

A tényállást a perben kereseti támadás annyiban érte, hogy a felperesi álláspont szerint az

alperes olyan versenytársi tarifákat alapul véve állapította meg a piacelsőségi állítása jogsértő jellegét, amelyeknek valós alkalmazását nem tárta fel. Állította, hogy ezeket a tarifákat versenytársai ténylegesen nem alkalmazták.

Ennek kapcsán a bíróság kiemeli, hogy a Fttv 14. § alapján - az alperes erre irányuló, a Ket. 5. § (1) bekezdésének megfelelő felhívásai (pl. Vj/001., Vj/093. sorszámú közigazgatási iratok) nyomán - már a versenyfelügyeleti eljárásban a felperest terhelte a kereskedelmi gyakorlata részét képező tényállítás valóságának igazolása, ezt követően pedig a perben is a Pp. 164. § (1) bekezdése folytán neki kellett volna bizonyítani, hogy az adott időszakban az általa hirdetett tarifánál olcsóbb ár alkalmazására a versenytársai részéről ténylegesen nem került sor.

Az alperes a versenyfelügyeleti eljárásban megkereste a Budapesten működő nagyobb fuvarszervező vállalkozásokat, és tájékoztatást kért tőlük az általuk 2009. december 1. és 2010. november 31. között alkalmazott tarifákról. E megkeresésre a Voláncom Vj/030. sorszám alatt közölte a határozat 33. pontjában szereplő VI. számú táblázatban rögzítettek szerint a fenti időszakban alkalmazott árait.

A felperes a piacelsőségi állítása valóságát teljes körűen nem tudta igazolni, továbbá az alperes által a Voláncom vonatkozásában feltárt adatok (alkalmazott árak) helyességének vitatásán túl ennek cáfolatára vonatkozó konkrét adatot, tény, illetőleg azok alátámasztására alkalmas bizonyítékot sem a versenyfelügyeleti eljárásban, sem pedig a perben nem jelölt meg. Ekként a tényállás megalapozatlanságára vonatkozó utalását mint minden alapot nélkülözőt, a bíróság elfogadni nem tudta, eljárási jogszabálysértést e körben nem állapított meg; az alperes által feltárt, minden tekintetben megalapozott történeti tényállást pedig a peres eljárásban is irányadónak tekintette.

A megalapozottan megállapított tényállás alapján az alperesi hatóság a felperes vizsgált kereskedelmi gyakorlatát helytálló indokok alapján minősítette - a Fttv. 3. § (3) bekezdésére és 6. §-a (1) bekezdés c) pontjára, illetve 7. § (1) bekezdésére figyelemmel - a Fttv. 3. § (1) bekezdésébe ütközően megtévesztőnek, ezáltal tisztességtelennek.

A Fttv. 3. § (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés a) és b) pontjai értelmében tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el, és amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

A Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pontja szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére - olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy

megtévesse a fogyasztót az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.

A felperes a fent kifejtettek szerint a piacelsőségi állítása valóságát, vagyis azt, hogy a 150 forint/km-es ára a vizsgált időszakban a legolcsóbb, illetve a legkedvezőbb árú tarifa volt Budapesten, a versenyfelügyeleti eljárásban, illetőleg a perben bizonyítani nem tudta.

Amint arra az alperes is helyesen rámutatott, piacelsőségi állítás csak minden versenyző termékkel végzett összehasonlítás alapján tehető. A felperesnek már a piacelsőségi állítása közzétételkor a birtokában kellett volna lennie az állítása valóságát alátámasztó összehasonlító adatoknak, e körben a kereskedelmi kommunikációja csakis így lehetett volna jogszerű. Ilyen adatokkal azonban a felperes nem rendelkezett.

Ezzel szemben az alperesi vizsgálat által feltárt, a perben is valósnak elfogadott tények - miszerint a vizsgált időszakban legalább egy vállalkozás a felperes által a legolcsóbbnak hirdetett árnál olcsóbb telefonos tarifát alkalmazott Budapesten -, a felperesi reklámállítással ellentétben álltak. A Voláncom tarifái a felperesi érveléssel ellentétben, a bíróság megítélése szerint az adott esetben a felperesi szolgáltatással egybevetve összehasonlítási alapul szolgálhattak, mert azt a felperes sem vitatta, hogy e társaság is Budapesten működő fuvarszervező vállalkozás, szolgáltatásaik helyettesíthetők.

Azt a felperesi okfejtést sem fogadta el a bíróság, miszerint az olcsóság ígérete a szolgáltatások átlagos ár-érték arányára is vonatkozik, és összességében a legolcsóbb forint/km díjjal szállította az utasait. Kiemeli a bíróság, hogy az alperesi határozat 12-19. pontjaiban citált felperesi reklámszövegek egyikében sem található meg az „általánosságban”, illetve „összességében” kifejezések, annak pedig nincs jelentősége, hogy mi volt a felperes szándéka, csakis annak, hogy mi jelent meg a reklámokban: csak és kizárólag a rádióreklámok sugárzott anyagát, valamint az interneten megjelenő reklámok szövegét értékelhette az alperes, helytállóan.

Kiemeli a bíróság, hogy a kereskedelmi kommunikációnak minden esetben igazodnia kell a tisztességes verseny követelményeihez. Alapvető versenyjogi követelmény, hogy a kereskedelmi kommunikációban közzétett állítás legyen igaz, valós és pontos, vagyis hogy a valóságnak megfelelő módon tartalmazza a tájékozott fogyasztói döntéshez szükséges releváns információkat, és ne legyen alkalmas a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására. Így jogilag tilalmazott, hogy a kommunikáció akár a termék egésze, akár lényeges tulajdonsága kapcsán olyan hamis képet adjon a fogyasztó számára, amely őt megtévesztheti: vagyis objektíve alkalmas arra, hogy tévedésbe ejtse vagy tévedésben tartsa. A felperesi vállalkozás felelőssége az, hogy a kereskedelmi kommunikációját miként alakítja ki: helytállóan hivatkozott az alperes az ellenkérelmében arra, hogy ha a felperes - érvelése szerint - nem fért hozzá bizonyos adatokhoz, akkor nem alakíthatott volna ki olyan kommunikációt, amelynek jogszerűsége (igaz, valós, pontos volta) ezen adatok ismeretét feltételezte. Ez okból az alperesi határozat a felperes által felhívott Ket. 3. § (2) bekezdés b) pontjába ütközően sem jogsértő.

A 2011. január 14-i tarifaváltozást követően közzétett, 150 forint/km-es viteldíjat kiemelő kereskedelmi kommunikációkkal kapcsolatban rámutat a bíróság, hogy a felperes a szolgáltatása lényeges tulajdonságára (árára) vonatkozó ígéretet a jelen esetben - az „akár” kifejezés használata mellett is - csak abban az esetben tehetett volna jogszerűen, ha annak igénybevételére a fogyasztók széles körének reális lehetősége lett volna.

A felperesi reklámok a fogyasztók számára azt a hamis információt sugallták, hogy a szolgáltatást telefonon rendelve lehetőségük van automatikusan 150 forint/km-es tarifával utazni, holott ez csak törzsutas kártya birtoklása esetén volt lehetséges. A határozat 67. pontjában rögzített körülmények értékelésével - melyet a bíróság e helyütt megismételni nem kíván - helyes jogi következtetésre jutott az alperes, miszerint arra tekintettel, hogy a perbeli hirdetésekben ígért 150 forint/km-es tarifa csak a fogyasztók szűk körének volt elérhető, a felperesi kommunikáció a fogyasztók megtévesztésére alkalmas - versenyjogi szempontból elfogadhatatlan - volt.

Nem tartotta relevánsnak a bíróság a felperes más, kedvezményes tarifákat igénybe venni jogosult ügyfelekre történt hivatkozását, mert ők nem tartoztak a kereskedelmi kommunikációjával megcélzott fogyasztói körhöz. A felperes nyilvánvalóan nem a már szerződött partnerei körében kívánta népszerűvé tenni a szolgáltatását. A szolgáltatást telefonon rendelő, kedvezményre nem jogosult (legszélesebb) fogyasztói kör vonatkozásában a taxi tarifájára vonatkozó közlést nem teszi jogszerűvé az a körülmény, hogy másoknak, más feltételek mellett a felperes még a meghirdetett árnál is olcsóbban szolgáltatott.

Nem fogadta el a bíróság a felperesnek a más versenyfelügyeleti eljárásban hozott alperesi döntéssel kapcsolatos érvelését, tekintettel arra, hogy a jelen per tárgya csak és kizárólag az alperesnek a felperessel szemben hozott határozata jogszerűségének vizsgálata, mely relációban a más ügyféllel szemben, más tényállás mellett hozott - részleteiben nem ismert - határozat nem bír jelentőséggel, az ezzel összefüggő kifogás a Ket. 2. § (1) bekezdésében foglaltak sérelmét nem alapozza meg. A felperesi jogsértés alól pedig a bíróság álláspontja szerint nem ad felmentést az a hivatkozás, miszerint a reklámozott és a valós 165 forintos díjszabást lehetővé tevő telefonos tarifa között csak kicsi (10%) az eltérés; egyetértve az alperessel abban, hogy az adott, éles versennyel jellemezhető piacon ez az eltérés csekély árkülönbözetnek nem tekinthető.

A Fttv. 7. § (1) bekezdése szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely - figyelembe véve valamennyi tényszerű körülményt, továbbá a kommunikáció eszközének korlátait - az adott helyzetben a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, vagy nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.

A fényvisszaverő matricákon szereplő kereskedelmi kommunikációval összefüggésben a bíróság kiemeli, hogy a jogsértés nem csupán téves információk adásával, hanem valamely

lényeges körülmény elhallgatásával, illetőleg hiányos tájékoztatással is megvalósítható. A valós adatokat tartalmazó és előnyös tulajdonságokat kiemelő reklám is lehet félrevezető, ha elhallgat olyan adatokat, amelyek a közölt tulajdonságok értelmezéséhez elengedhetetlenül szükségesek.

A felperes a fényvisszaverő matricákon megjelentetett kommunikációjában a 150 forint/km tarifa mint főüzenet értelmezési körére vonatkozóan azt pontosító információt (telefonos rendelés / törzsutas kártya esetén) tett közzé - méretében, elhelyezésében jelentősen eltérő kialakítása miatt a bíróság megítélése szerint is a fogyasztók által nem megfelelően észlelhető módon. E reklámüzenetek a fogyasztók megtévesztésére azért voltak alkalmasak, mert hiányosságuk kellő alapot adhatott arra, hogy az átlagfogyasztóban téves képzetek alakuljanak ki a felperesi szolgáltatás meghirdetett áron történő igénybevételének feltételeiről. Nem tudhatták, hogy a felperes által ígért tarifák nem minden esetben érvényesek. A bíróság megítélése szerint a Fttv, 4. § (1) bekezdése szerinti, ésszerűen tájékozott, adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró fogyasztók is alappal vélhették úgy, hogy az ígért tarifa - alapul véve - minden esetben biztosított volt.

A felperes által alkalmazott gyakorlat, amely a fő reklámüzenethez kapcsolódóan a tájékozott fogyasztói döntéshez elengedhetetlenül szükséges információkat más, kisebb betűmérettel szedett megjegyzésben közli, nem kompenzálja az alapvető információk hiányát. A fő reklámüzenettől elkülönülő, és nem azonos fogyasztói erőfeszítés árán észlelhető tájékoztatás nem teszi az önmagában egyébként megtévesztő fő reklámüzenetet jogszerűvé.

Tekintettel arra, hogy a per alapjául szolgáló versenyfelügyeleti eljárásban a felperes kereskedelmi gyakorlatát kellett megítélni, méghozzá kizárólag a Fttv. szabályainak való megfelelés szempontjából, nem volt annak jelentősége, hogy a versenytársak milyen kereskedelmi gyakorlatot folytatnak, illetve hogy mi az állítólagos „magyarországi általános gyakorlat”.

Az adott esetben a felperes a matricákon az ár (konkrét forintösszeg) feltüntetésével tényszerű adatokat közölt, ezért - a felperesi érveléssel ellentétben - pusztá figyelemfelhívásról nem lehetett szó. Egy reklámtól nyilvánvalóan nem várható el teljes körű termékleírás, bizonyos információk kiemelése - a terjedelmi korlátokra figyelemmel - szükségszerű. A vállalkozás arról szabadon dönt, hogy tájékoztatásában megjeleníti-e terméke valamely lényeges tulajdonságát, és ha igen, melyiket - azonban ha egy tájékoztatás a figyelemfelhíváson túl ilyen lényeges tulajdonságot mutat be, akkor azt ebben a körben teljes körűen kell tennie. Elsődlegesen ugyanis a vállalkozásé a felelősség, hogy a reklám terjedelmi korlátai között meghatározza az átlagfogyasztó számára a tájékozott fogyasztói döntés meghozatalához elengedhetetlenül szükséges minimális információk körét.

Amennyiben ezen feltétlenül szükséges információk átadása elmarad, sérül a fogyasztó döntési szabadsága. A fogyasztók tájékozott döntés meghozatalára való képességét feltétlenül biztosítani kell, ellenkező esetben a fogyasztók gazdasági magatartása jelentős mértékben torzulhat, ez pedig jogilag tilalmazott. Csakis a zavartalan döntési folyamat eredményeként születhet megfelelően tájékozott döntés. A hirdetésben megjelölt állításnak tehát igazodnia kell a tisztességes verseny követelményeihez, ezért igaznak, valósnak, pontosnak kell lennie,

vagyis a valóságnak megfelelő módon tartalmaznia kell a tájékozott fogyasztói döntéshez szükséges releváns információkat. A reklámot megjelentető vállalkozásnak mindig elől kell járnia a fogyasztók tisztességes tájékoztatásában. Kétségtelenül a fogyasztótól is elvárható, hogy döntése során haszonmaximalizálásra törekedjék, vagyis mindig a számára lehető legkedvezőbb megoldást válassza, és hogy ennek érdekében ésszerű mértékű információkeresést folytasson. Ugyanakkor ez nem jelentheti a tájékozódás kötelezettségének parttalan áthárítását a fogyasztóra, illetve hogy a fogyasztónak eleve kétségekkel, gyanakvással kellene fogadnia a vállalkozás által a hirdetésében adott tájékoztatást.

A töretlen bírói gyakorlat szerint a tájékoztatás akkor is jogsértőnek minősül, ha utóbb mód van a teljes körű valós információk megismerésére. A törvény ugyanis a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására alkalmas tájékoztatást tilalmazza; e sérelem pedig a jogsértő információk közreadásával befejeződik. Ennek megfelelően nem mentesíti a felperest az a körülmény, hogy amennyiben a fogyasztók a rendelkezésére álló, és a felperes részéről biztosított valamennyi tájékoztatási lehetőséget igénybe veszik, és ezek alapján együttesen értelmezik a reklám közlését, egyértelműen képet kaphattak volna annak lényegéről.

A felperesi kommunikáció vizsgálatakor a versenyjogi felelősség alóli mentesülésre nem alkalmas az a felperesi hivatkozás, hogy a fogyasztó az autóba beülve részletes tájékoztatást kaphat a tarifák mikénti alakulásáról, ezzel ugyanis a fogyasztókat terhelné a felperesi kommunikáció valóságtartalmának ellenőrzése. A felperesi érvelés ezáltal nem ésszerűen tájékozott, figyelmesen és körültekintően eljáró, hanem kifejezetten, „gyanakvó” fogyasztót feltételez, aki a hirdetés szövegét, és az abban közölt árat „gyanús” találva, további utánjárásba kezd a kínált szolgáltatás esetében ténylegesen érvényesülő ára tekintetében.

Egy kereskedelmi kommunikációnak önmagában - minden további információ megismerése nélkül - kell igaznak, valósnak és pontosnak lennie. Ez nem teljes körű tájékoztatást jelent, de azt mindenképpen, hogy ne tartalmazzon valótlan, megtévesztő, hiányos információt. A jogsértés súlyossága körébe tartozó kérdés, hogy a fogyasztónak utóbb módjában áll a részletes feltételeiről tájékozódni, azonban e körülmény önmagában nem mentesít a versenyjogi felelősség megállapíthatósága alól.

A felperes által közzétett, jelen ügyben vizsgált kereskedelmi kommunikáció nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek, annak révén a fogyasztók nem nyerhettek igaz, valós és pontos képet a felperesi taxiszigetelés tarifáiról, így az alperes által kifogásolt közlések alkalmasak voltak a fogyasztók megtévesztésére.

A fogyasztókat megtévesztő magatartás tilalmának törvényi szabályozásával a Fttv. azt kívánja megakadályozni, hogy a vállalkozó olyan szolgáltatás igénybevételére készítse a fogyasztót, amelyet nem venne igénybe, ha annak valóságos tulajdonságait ismeri. Ezzel összefüggésben a Tpv. 78. §-a alapján kiszabható bírság célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét.

Tekintettel arra, hogy a felperes tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, jogsértést követett el, melyre figyelemmel a bírság kiszabása jogszerű volt. A versenyhatóság az ügyben

releváns enyhítő és súlyosító körülményeket körültekintően feltárta, helyesen vette számba, és azokat a súlyuknak, nyomatékuknak megfelelően értékelte, okszerűen mérlegelte, és ennek indokairól a határozatában a kellő részletességgel számot is adott. A bíróság utal a Pp. 339/B. §-ában írtakra, amely szerint a bíróság a közigazgatási szerv mérlegelését nem mérlegelheti felül. A mérlegeléssel megállapított bírság mértékének megváltoztatására csak akkor kerülhet sor, ha a hatóság a tényállást nem kellő mértékben tárta fel, ezért az részben hiányos, vagy téves, és mérlegelésének szempontjai és annak okszerűsége sem állapítható meg. A bírság mértéke körében a felperes olyan további enyhítő körülményt, amit a javára még figyelembe lehetett volna venni, felhozni nem tudott.

A felperes kereseti érvelésével kapcsolatban rámutat a bíróság, hogy a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel figyelembe vételét a törvény határozza meg azzal, hogy annak 10%-át a bírság összege nem haladhatja meg. Nem találta jogszabálysértőnek a bíróság, hogy az alperes a mérlegelés során a felperes marketing kommunikációs megállapodásainak értékét vette kiindulópontul, és azt sem, hogy a reklámtevékenység költségterhét enyhítő körülményként a felperes javára nem értékelte.

A felperesi okfejtéssel szemben nem lehetett a felperes javára értékelni az alperes más ügyekben folytatott bírságolási gyakorlatát sem. Az alperesnek a bírság összegét a Tpv. 78. §-ának alkalmazása során nem más eljárás alá vontak bírságához kellett arányosítani, hanem azt a konkrét eljárás alá vont (felperes) által ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben az ő vonatkozásában feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan kellett mérlegeléssel kiszabni. Az alperes a bírság kiszabásakor a felperes tekintetében irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket egyénileg mérlegelte és eszerint - az egyediesítés követelményének is megfelelően - határozta meg a bírság összegét. A jelen ügyben egyéniesített bírságot semmilyen módon nem lehet összehasonlítani más ügyekben, másokkal szemben kiszabott szankciók mértékével.

A felperes nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható, magatartása nem felelt meg a társadalom értékítéletének. A felperesnek lehetősége volt jogszerű kereskedelmi gyakorlatot tanúsítani, azonban ehelyett más döntést hozott: tájékoztatásaiban a fogyasztók megtévesztésére alkalmas információkat tett közzé. Erre figyelemmel nem hivatkozhatott alappal arra, hogy magatartása nem volt felróható. A felperesnek felróható a fogyasztók nem igaz, nem valós és nem pontos módon történő tájékoztatása, ám miután ennek - részben - valamilyen formában igyekezett eleget tenni (a fényvisszaverő matricákon elhelyezett apróbetűs tájékoztatással), így e körben a magatartása felróhatóságának fokát nem lehetett olyan súlyúnak értékelni, mintha erre nem is törekedett volna.

A bíróság megítélése szerint a felperes a jogkövető magatartást előíró törvényi kötelezettségen túlmutató mértékű együttműködést - ez irányú hivatkozásával szemben - a versenyfelügyeleti eljárás során nem tanúsított, amelyet a bírságkiszabás körében enyhítő körülményként kellett volna értékelni.

A jogsértő reklámozás megszüntetésére vonatkozó felperesi érvelést a bíróság szintén nem tudta enyhítő körülményként elfogadni, mert arra nem saját elhatározásból, hanem a versenyfelügyeleti eljárás hatására került sor.

Az ügyben feltárt összes tényezőt szem előtt tartva a bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperessel szemben kiszabott bírság mértéke eltúlzottnak nem tekinthető, a törvényes speciál- és generálpreventív célokkal arányban áll, azok eléréséhez szükséges és egyben elégséges is.

Mindezekre tekintettel a bíróság a felperes keresetét elutasította.

Az alperes költségeinek megfizetésére a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles. A bíróság a perköltség összegét a Pp. 67. § (2) bekezdésére is figyelemmel, a Pp. 75. § (1) és (2) bekezdései, valamint 79. § (1) bekezdése alapján, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben (a továbbiakban: IM rendelet) foglaltakra is figyelemmel határozta meg, szem előtt tartva mindenekelőtt a per tárgyának értékét (IM rendelet 3. § (2) bek.), de értékelve a jogvita bonyolultságát, a képviseleti munka szakmai nehézségét, az előkészítő munkát, a beadványok és a tárgyalások számát és mindezek időigényét is (IM rendelet 3. § (6) bek.).

A felperes a keresetlevelén az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére illetékbélyegben 20.000 forintot lerótt. A jelen perben a kereseti illeték mértékét az Itv. 39. § (1) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a) pontja határozza meg, erre figyelemmel a további kereseti illeték viselésére a felperes a költségmentesség bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2012. május 10.

dr. Remes Gábor s. k.
bíró